

KERKENBELEIDSPLAN

Gemeente Haacht

–

Pastorale zone ‘De goede herder’

Pastorale zone ‘de Goede Herder’

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Inhoud

1.	INLEIDING	4
	Traject.....	4
	Participatie	5
	Handtekening bisdom Handtekening gemeente	5
2.	SITUERING KERKGEBOUWEN	6
2.1.	O.-L.-Vrouw van Altijddurende Bijstand	7
	2.1.1. Identificatie	7
	2.1.2. Beschrijving	8
	2.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	14
	2.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	16
	2.1.5. Financieel overzicht.....	16
2.2.	Sint-Adriaan	17
	2.2.1. Identificatie	17
	2.2.2. Beschrijving	18
	2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	22
	2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	24
	2.2.5. Financieel overzicht.....	24
2.3.	Sint Hubertus Wakkerzeel	25
	2.3.1. Identificatie	26
	2.3.2. Beschrijving	26
	2.3.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	32
	2.3.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	33
	2.3.5. Financieel overzicht.....	33
2.4.	Sint-Lucia Wespelaar	34
	2.4.1. Identificatie	35
	2.4.2. Beschrijving	35
	2.4.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	39
	2.4.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	39
	2.4.5. Financieel overzicht.....	40
2.5.	Sint Jan Baptist Tildonk	41
	2.5.1. Identificatie	42
	2.5.2. Beschrijving	42
	2.5.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	47
	2.5.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	49
	2.5.5. Financieel overzicht.....	49
2.6.	Sint-Remigius Haacht.....	50
	2.6.1. Identificatie	50
	2.6.2. Beschrijving	51
	2.6.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	55
	2.6.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	57

2.6.5. Financieel overzicht.....	57
2.7. Samenvatting	58
3. NAAR EEN TOEKOMSTVISIE.....	59
3.1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie – korte termijn (3 jaar).....	59
Visie gebruik kerken korte termijn (2025-2028).....	60
3.2. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie – lange termijn (2025-2035).....	62
Bestemming kerken lange termijn (2025-2035).....	62
3.3. Plan van aanpak.....	63
Traject.....	63
3.4. Praktische aspecten bij een herbestemming & het onttrekken aan de eredienst ...	64
BESLUIT	65

1. INLEIDING

Dit kerkenbeleidsplan werd opgesteld in de loop van 2024-2025 door de kerkraad de Goede Herder en de gemeente Haacht onder de begeleiding van een stuurgroep en omvat volgende gebouwen voor de Rooms-katholieke eredienst op het grondgebied van de gemeente Haacht:

1. O.-L.-Vrouw van Altijddurende Bijstand parochiekerk, Neysetterstraat 6 (Deelgemeente Wespelaar, wijk Haacht station), 3150 Haacht
2. Sint Adriaan Kerk, Rijmenamsesteenweg 141 (deelgemeente Haacht-Centrum, wijk Sint-Adriaan) 3150 Haacht
3. Sint Hubertus Kerk, Pastoriestraat 2 (deelgemeente Wakkerzeel), 3150 Haacht
4. Sint Lucia Kerk, Grote Baan 42 (deelgemeente Wespelaar) 3150 Haacht
5. Sint Jan Baptist Kerk, Dorpsstraat 23 (deelgemeente Tildonk), 3150 Haacht
6. Sint-Remigius Kerk, Markt 1, (deelgemeente Haacht Centrum) 3150 Haacht

Traject

Het traject van het kerkenbeleidsplan startte op 7 maart 2024 met een infosessie van Parcum aan de verzamelde parochianen van Haacht in de parochiezaal van Haacht-Station. Hierop werd het concept en traject verduidelijkt. Hierop waren een groot aantal parochianen, de pastoor, diaken, burgemeester en schepen voor erfgoed, en de intergemeentelijke onroerend erfgoeddienst (IOED) WinAr aanwezig.

Om de opmaak van het kerkenbeleidsplan in goede banen te leiden werd kort daarop een stuurgroep opgericht. Deze bestond uit burgemeester en schepen van erfgoed, de pastoor en diaken, een vertegenwoordiger van het bisdom, een vertegenwoordiger van Parcum en twee vertegenwoordigers van de kerkfabriek. IOED WinAr verzorgt het secretariaat en de coördinatie. De stuurgroep kwam op volgende momenten samen:

- 24 april 2024
- 7 mei 2024
- 19 juni 2024
- 3 oktober 2024
- 18 november 2024
- 12 december 2024
- 6 januari 2025
- 4 februari 2025

Participatie

Om de mening van de inwoners van Haacht te kennen, noden te verzamelen en bezorgdheden te capteren werden er verschillende participatiemomenten georganiseerd:

- Online bevraging 23 mei-17 juni
- Algemene participatieavond op 4 juni 2024
- Participatie avonden per kerk: 24 -27 juni 2024
- Adviesraden gemeente:
 - o Sportraad: 17/09/2024
 - o Cultuurraad: 17/09/2024
 - o Seniorenraad: 17/09/2024
 - o Erfgoedraad: 21/11/2024
 - o Jeugdraad: 6/11/2024
 - o Welzijnsraad: 19/11/2024

De resultaten van deze bevragingen zijn terug te vinden in bijlagen 1, 2 & 3.

Daarnaast werd op 11 november een plaatsbezoek uitgevoerd door IOED WinAr samen met de voorzitter van de kerkfabriek om met de lokale beheersploegen in gesprek te gaan.

Dit kerkenbeleidsplan werd opgemaakt in overleg tussen de gemeente Haacht en de kerkraad De Goede Herder. Het plan werd vervolgens goedgekeurd:

- door de bisschop van Bisdom Mechelen-Brussel
- door de gemeenteraad van de gemeente Haacht

In dit kerkenbeleidsplan worden allereerst de betrokken kerkgebouwen ruimtelijk gesitueerd. Vervolgens volgt een bespreking van elke kerk afzonderlijk. Aan bod komen een beschrijving, een situering in de ruimtelijke omgeving en een beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie. Aan het einde van dit document is er een overzichtstabel opgenomen met de genomen opties (per kerk) en een visie die hieraan ten grondslag ligt. Het traject dat zal worden opgestart om deze toekomstige invulling te realiseren wordt beschreven.

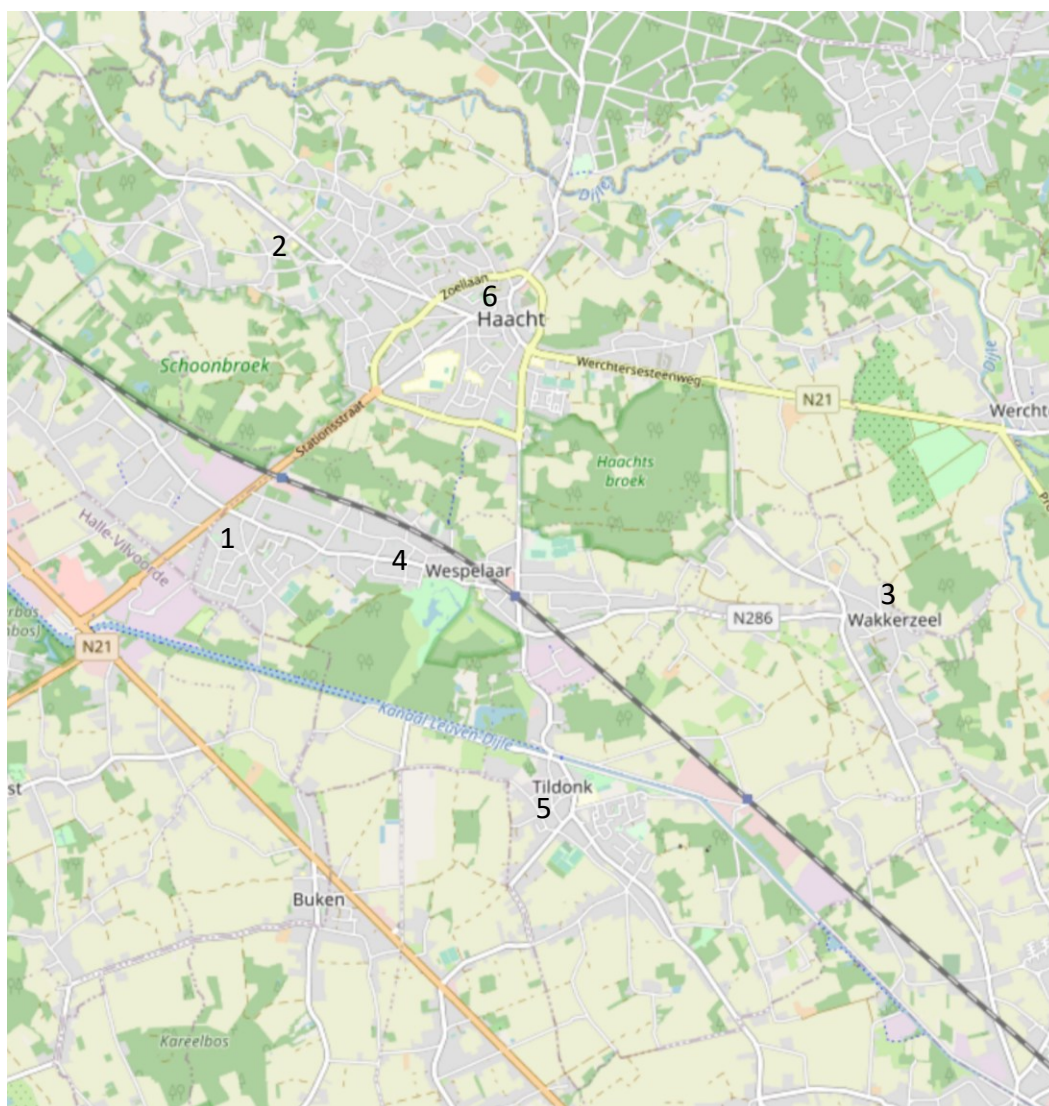
Handtekening bisdom

Handtekening gemeente

2. SITUERING KERKGEBOUWEN

Op alfabetische volgorde:

1. O.-L.-Vrouw van Altijddurende Bijstand parochiekerk, Neysetterstraat 6 (Deelgemeente Wespelaar, wijk Haacht station), 3150 Haacht
2. Sint Adriaan Kerk, Rijmenamsesteenweg 141 (deelgemeente Haacht-Centrum, wijk Sint-Adriaan) 3150 Haacht
3. Sint Hubertus Kerk, Pastoriestraat 2 (deelgemeente Wakkerzeel), 3150 Haacht
4. Sint Lucia Kerk, Grote Baan 42 (deelgemeente Wespelaar) 3150 Haacht
5. Sint Jan Baptist Kerk, Dorpsstraat 23 (deelgemeente Tildonk), 3150 Haacht
6. Sint-Remigius Kerk, Markt 1, (deelgemeente Haacht Centrum) 3150 Haacht

2.1. O.-L.-Vrouw van Altijddurende Bijstand

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Zicht op de kerk, november 2024.

2.1.1. Identificatie

Naam

O.-L.-Vrouw van Altijddurende Bijstand; kerk Haacht-Station

Geografische ligging

- Neysetterstraat 6, Haacht. Provincie Vlaams-Brabant

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Aartsbisdom Mechelen-Leuven
- Dekenaat of Regio: Vicariaat Vlaams-Brabant en Mechelen, Pastorale Regio Leuven, pastorale zone De Goede Herder Haacht
- Parochie: O.-L.-Vrouw van Altijddurende Bijstand, Haacht-Station tot 2021, sindsdien deel van de parochie de Goede Herder Haacht

Eigenaar

Kerfabriek de Goede Herder Haacht

Bescherming(en)

Niet opgenomen op de Vlaamse Inventaris Onroerend Erfgoed

2.1.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

Modernistische kerk, gebouwd als opvolger van een noodkerk uit 1929 die samen met de bijhorende school werd gebouwd. In 1966 werd de kerk ingewijd. Het is een ontwerp van architect en hoogleraar Paul Felix. Hij was een belangrijke trekker in het modernisme in Vlaanderen, zie <https://inventaris.onroerendergoed.be/personen/2137> & http://www.odis.be/lnk/OR_18301 voor meer informatie.

Het is een modernistische zaalkerk met een plat dak. Het gebouw bestaat uit een grote en hoge rechthoek in een volume, opgetrokken in een bruine baksteen en bekroond met een zware latei in witgeschilderd beton. Het gebouw staat achter in een groot perceel met vooraan een parking en rechts een grasplein. Voor de kerk staat een betonnen klokkentoren. Tegen de kerk is er een parochiezaal aangebouwd in dezelfde stijl en materiaal. De vroegere bijhorende pastorie staat op het grondgebied van de gemeente Boortmeerbeek en staat al sinds geruime tijd leeg.

In 1995-1996 werd de kerk gerenoveerd waarbij er drie grote glas-in-loodramen geplaatst door Danny Theys uit Holsbeek. De zogenaamde kleine kerk waar vroeger de weekmissen werden gehouden in kleinere kring werd fysiek gescheiden en wordt momenteel gebruikt als feestzaal.

In 2021 werd er in een tijdelijke constructie een klein kinderdagverblijf in het volume van de kerk geplaatst met een negatieve architecturale impact op het interieur.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Zicht op het interieur richting de inkom (naar het westen), toestand november 2024.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Zicht op het interieur richting het altaar (richting zuidoosten), november 2024.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Links: centrale glasraam aan de zuidzijde. Rechts: glasraam aan het noorden, november 2024

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Aparte klokkentoren voor de kerk, november 2024.

Inventaris roerende goederen

Er is een inventaris beschikbaar van de roerende goederen, goedgekeurd in 2021.

Tradities en gebruiken

Er zijn geen tradities of gebruiken zoals processies in de kerk die een impact hebben op een eventueel nevengebruik. Wel is er op te merken dat er in deze kerk een jongerenvormsel is waarbij jongeren op 17 jaar gevormd wordt. Dit gebeurt in het voorjaar rond Pinksteren wanneer er voldoende kandidaten zijn.

b) Bouwfysische toestand

Bouwfysische toestand

De kerk is in 1996 gerenoveerd en wordt goed onderhouden. Er werd in het najaar van 2024 een rapport opgemaakt door monumentenwacht. Hieruit bleek dat de kerk momenteel in goede staat is, maar er in het verleden enkele slecht uitgevoerde werken aan dak en schrijnwerk zijn, deze moeten op termijn worden aangepakt. De klokkentoren vertoont betonrot en zal op korte termijn moeten worden behandeld om geen gevolgschade of ongevallen te hebben.

Calamiteiten

- Bliksembeveiliging: aanwezig
- Brandpreventie: niet aanwezig
- Diefstalbeveiliging: aanwezig

Geplande werken

- Herstellingen aan de klokkentoren en dak van de kerk.

c) Architecturale mogelijkheden

Het open grondplan, ligging op een groot open perceel en het hoge plafond van de kerk biedt heel wat mogelijkheden naar bijkomende of nieuwe bestemmingen. De ruimte rondom de kerk is momenteel een ondergebruikt grasveld. Een eventuele fysieke uitbreiding behoort tot de mogelijkheden.

Het gebouw verleent haar architecturale aantrekkingskracht aan haar open volume, hierdoor leent het gebouw zich niet goed tot het inbrengen van nieuwe aparte volumes. De huidige kinderopvang illustreert dit.

Faciliteiten

De (voormalige) weekkerk in het zuidelijke deel van het gebouw werd omgevormd tot een feestzaal met faciliteiten: toiletten, toog & opslag met tafels en stoelen.

- Sanitair: aanwezig in de feestzaal.
- Water: aanwezig in de feestzaal
- Elektriciteit: in orde.
- Verwarming: gasbranders, deze zijn dringend aan vernieuwing toe
- Muziekinstallatie: in orde

Toegankelijkheid

De toegang tot de kerk heeft geen dorpels. Het gebouw is dus vlot toegankelijk voor mensen die minder goed te been zijn.

2.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Macro schaal

Onderliggende kaart geeft in een oogopslag een goed overzicht op de onmiddellijke omgeving. Ten noorden bevindt zich het natuurgebied langs de Leibeek. De spoorlijn Mechelen-Leuven vormt een harde scheiding met de bebouwing. Het treinstation en bushalte zorgt voor een goede ontsluiting van de wijk door het openbaar vervoer. De N21 Haacht-Kampenhout vlakbij is een belangrijke verkeersas voor de ontsluiting met de auto. Ten noorden van de kerk bevindt zich de brouwerij Haacht met bijhorende brasserie, ten zuiden een klein industrieterrein. Rondom de kerk bevindt zich de woonwijk Haacht-Station. Ten noorden van de N21 is er een uitloper van de gemeente Boortmeerbeek die oorspronkelijk deel uitmaakte van de parochie, maar recent werd afgesneden. De wijk Haacht-Station bestaat uit open bebouwing, voor een significant deel gebouwd als sociale woonwijk in de jaren 1960-1980. De Grote Baan is de voornaamste verbinding met Wespelaar. In het oosten bevindt zich een voetbalveld.

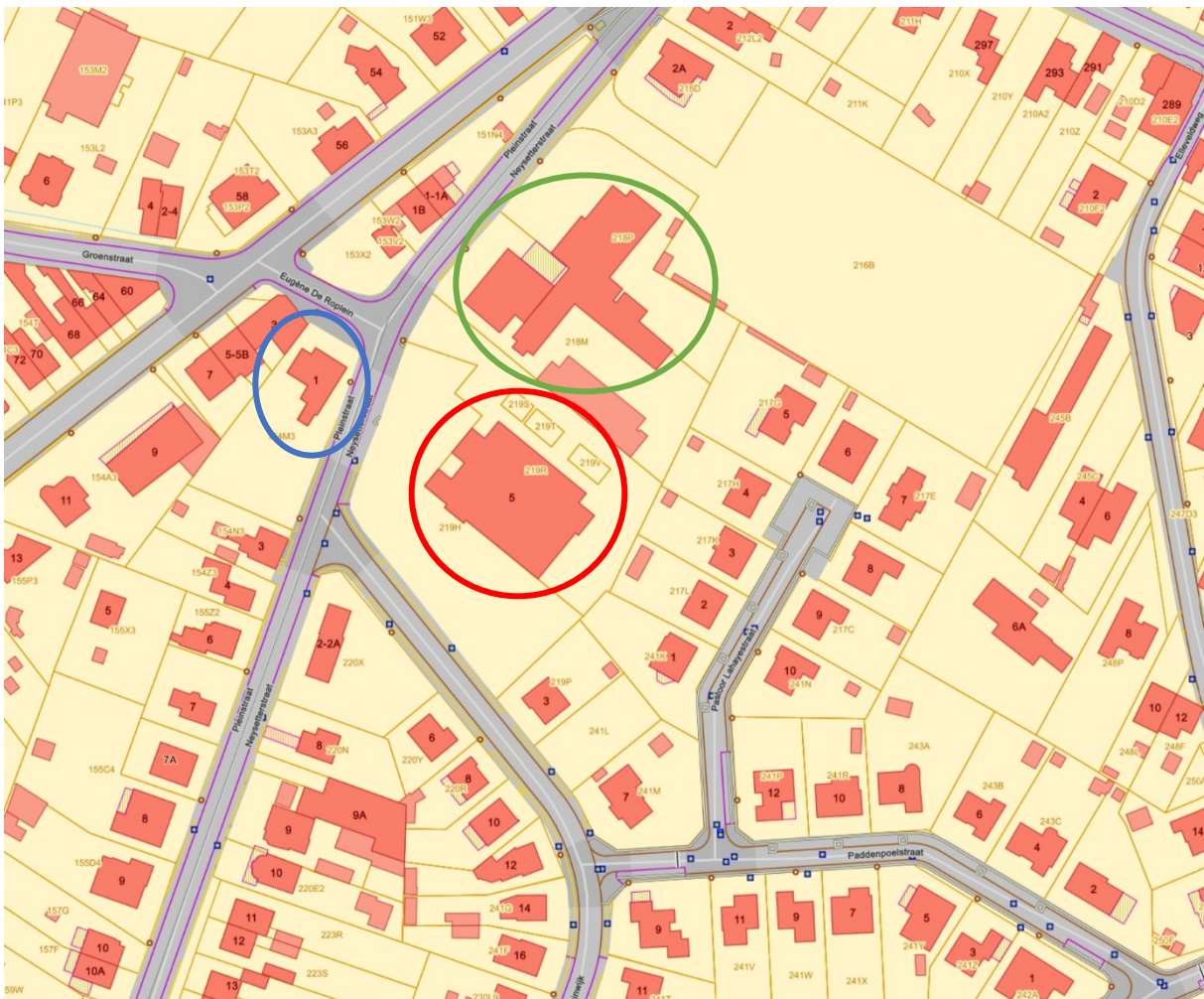
Op de N21, de provinciestedenweg, bevinden zich verschillende winkels en horecazaken met het brouwershof tegenover de brouwerij als meest bekende. De Lijn stelplaats onmiddellijk ten zuiden van de spoorweg is recent uit gebruik genomen. Deze site heeft momenteel geen nieuwe functie. Vlakbij bevindt zich een kleine brandweerkazerne.

Micro schaal

In de onmiddellijke omgeving van de kerk (rood) is de belangrijkste gemeenschapsfunctie de vrije basisschool Haacht-station (groen). Het grote lege perceel ten noordoosten van de kerk is het voormalige terrein van de voetbalclub FC Sparta die recent naar een andere locatie verhuisde. Dit perceel zou op termijn verkaveld worden. Rondom de kerk is er een grote open ruimte, ten westen in gebruik als parking, ten zuiden als grasvlakte. Deze openbare ruimte biedt nog veel kansen om geactiveerd te worden als bijvoorbeeld park. Dit terrein is in eigendom van de kerkfabriek.

Ten westen van de kerk bevindt zich de voormalige **pastorie** (blauw). Deze ligt op grondgebied van Boortmeerbeek en is al lang niet meer in gebruik als pastorie.

Besluit

De wijk Haacht-Station bestaat grotendeels uit een woonwijk met aan de steenweg economische activiteiten. De kerk hangt zowel historisch als ruimtelijk sterk samen met de school. De wijk zelf kent momenteel weinig gebouwen met gemeenschapsfuncties buiten de kerk en feestzaal. De voetbalzaal is hierop de uitzondering.

2.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

- Momenteel vindt er drie keer per maand op zondag een misviering plaats, op de vooravond. De 1^e zondag van de maand is er een zonale viering in de kerk van Haacht centrum, Sint-Remigius, en is er geen viering in de andere kerken van de gemeente.
- De kerk is iedere dag open voor bezoekers.
- De vroegere weekkerk aan de zuidzijde is recent fysiek afgescheiden van het hoofdgebouw waardoor deze apart verhuurbaar is. Er is een aparte vzw opgericht die het ontmoetingscentrum beheert. De kerk wordt bij de verhuur wel vaak onofficieel gebruikt als extra ruimte.

2.1.5. Financieel overzicht

Schematisch overzicht van grote werken aan de kerk die moeten gebeuren en waar consensus over is tussen gemeente en centraal kerkbestuur/ kerkfabrieken.

Jaar	Grote werken aan de Kerk	Budget	Uitvoering
2025	Herstel betonrot klokkentoren	Te bepalen	Najaar 2024 werden hier offertes voor opgevraagd.

Kerkfabriek exploitatietoelage per jaar in Meerjarenplan (MJP)

Overzicht van de exploitatietoelage per jaar tot en met 2021. Daarna is de kerkfabriek gefuseerd en zijn de toelagen gebundeld en dus niet meer uiteen te splitsen.

Jaar	Bedrag
2014	13.866,00
2015	10.734,00
2016	10.734,00
2017	13.115,00
2018	12.604,00
2019	0
2020	0
2021	7.879,00

2.2. Sint-Adriaan

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Zicht op de kerk, november 2024.

2.2.1. Identificatie

Naam

Kerk Sint Adriaan

Geografische ligging

- Rijmenamsesteenweg 141, Haacht. Provincie Vlaams-Brabant

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Aartsbisdom Mechelen-Leuven
- Dekenaat of Regio: Vicariaat Vlaams-Brabant en Mechelen, Pastorale Regio Leuven, pastorale zone De Goede Herder Haacht
- Parochie: Sint-Adriaan tot 2021, sindsdien deel van de parochie De Goede Herder Haacht

Eigenaar

Kerkfabriek de Goede Herder Haacht

Bescherming(en)

Niet opgenomen op de Vlaamse Inventaris Onroerend Erfgoed

2.2.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

De kerk van Sint-Adriaan is een zeer sobere neotraditionele constructie met neogotische invloed, gebouwd in 1903-1904. Het is een zaalkerk onder een zadeldak met in het noordwesten een kleine dakruiter met een enkele klok. De gevels zijn opgetrokken in rode baksteen met zwart gesinterde bakstenen speklagen. De ritmiek wordt bepaald door de pilasters met muuranker en de spitsboog-vensters. Onder de dakgoot bevindt zich een vierledige tandfries. De spitsboog toegangspoort bevindt zich in het noorden met erboven een nis met een beeld van Sint-Adriaan. Hoewel de kerk eerder recent is kent de wijk een lange traditie van de verering van Sint-Adriaan in de nabijgelegen kapel uit de 17de eeuw. Voor meer informatie zie: http://www.odis.be/lnk/OB_1045

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Zicht op het interieur richting het westen, november 2024.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Zicht op het interieur richting het altaar, november 2024.

Inventaris roerende goederen

Er is een inventaris beschikbaar van de roerende goederen, goedgekeurd in 2021.

Tradities en gebruiken

Op de 3^e zondag van september is het kermis in Sint-Adriaan en vindt er een viering plaats aan de historische Sint-Adriaankapel. Van daar gaat een processie uit naar de kerk van Sint-Adriaan.

b) Bouwfysische toestand

Bouwfysische toestand

De kerk is in 1996 (dakbedekking en gebinte) gerenoveerd. In 2023 werd het interieur geschilderd. De kerk is in goede staat en wordt nauwgezet onderhouden door de lokale parochiale ploeg. Er is een rapport van monumentenwacht beschikbaar uit 2025. De kerk verkeert in het algemeen in zeer goede staat. De belangrijkste opmerking is:

- Lekkende goten en afvoer aan de achterzijde

Calamiteiten

- Bliksem: geen bliksemafleider aanwezig
- Brand: geen branddetectie aanwezig en geen brandblussers
- Diefstal: geen diefstalbeveiliging aanwezig

Geplande werken

Herstel goten en afvoeren.

c) Architecturale mogelijkheden

De kerk heeft een open grondplan. Hierdoor kan de ruimte flexibel worden ingezet. De kerk is de kleinste van de kerken in Haacht en leent zich hierdoor beter dan de andere kerken voor activiteiten in kleinere kring.

Ten noordwesten en ten zuiden is er op het perceel van de kerk en pastorie nog mogelijkheid tot een aanbouw indien nodig.

Faciliteiten

Aan de achterzijde van de kerk werd in de jaren '60 een zaaltje aangebouwd. Dit zaaltje werd in loop der jaren verder uitgebouwd met de nodige infrastructuur (keuken, tap –en koelinstallatie). Dit zaaltje is in beheer door de vzw Parochiezaaltje St. Adriaan. Het toilet in het zaaltje is verouderd. Het sanitair wordt momenteel verzorgd via een apart volume in een container.

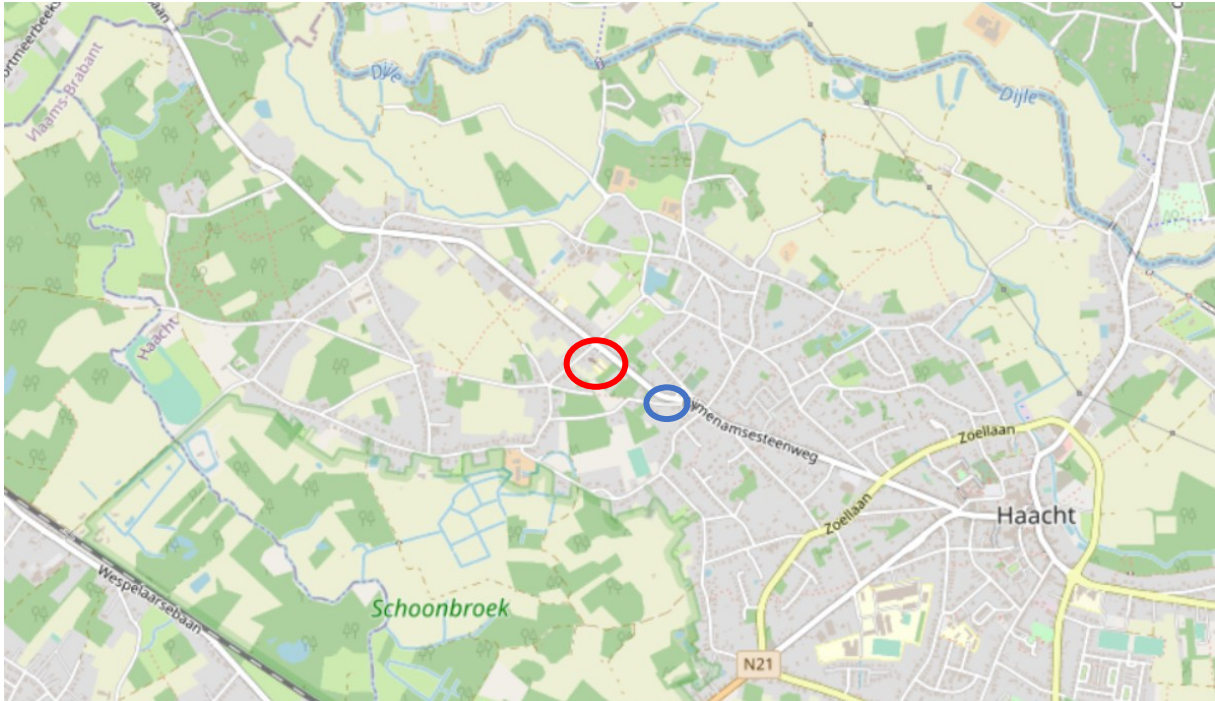
- Sanitair: extern in container (onder beheer vzw .
- Water: aanwezig
- Elektriciteit: in orde.
- Verwarming: warme lucht via gasverwarming
- Muziekinstallatie: in orde

Toegankelijkheid

De toegang tot de kerk heeft een kleine dorpel. Deze wordt dus idealiter weggewerkt bij toekomstige werken. Hierdoor wordt de kerk vlotter toegankelijk voor mensen die minder goed te been zijn.

2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Macro-schaal

Op bovenstaande kaart is de ruimtelijke context van Sint-Adriaan zichtbaar. De kerk bevindt zich in het noordwestelijke, zeer landelijke, deel van deelgemeente Haacht-Centrum. In het noorden wordt het gebied afgebakend door de Dijle, in het zuiden door de vallei van de Leibeek. De Rijmenamsesteenweg is de belangrijkste verkeersas met een aaneengesloten lintbebouwing. Op deze steenweg bevinden zich enkele winkels. De omgeving bestaat uit bewoning, gedomineerd door open bebouwing met tussenin veel open ruimte. Hoe dichters naar centrum-Haacht, hoe dichters de bebouwing.

Ten zuidoosten bevindt zich de grote 17de eeuwse Sint-Adriaan kapel (blauw), waar de wijk en de kerk hun naam van kregen. De kapel staat op een driehoekig perceel met hoogstammige linden en beuken. De kapel wordt beheerd door een aparte vzw en is goed onderhouden.

Microschaal

De kerk (rood omcirkeld) bevindt zich achteraan een groot plein, momenteel een grindvlakte in gebruik als parking. Het gebouw is historisch verbonden met de nabijgelegen pastorie (blauw) en vrije basisschool Don Bosco De Puzzel (groen). De gebouwen zijn in dezelfde periode opgetrokken in een gelijkaardige stijl. De toekomst van de vrije basisschool op middellange termijn is onzeker.

De **pastorie** wordt gebruikt als opvangwoning en is in eigendom van Stichting Vicariaat Vlaams-Brabant en Mechelen. Deze staat momenteel leeg en is aan renovatie toe. Op het plein bevindt zich een frituurbarack. De feestzaal van de parochie (oranje) bevindt zich ten noordwesten, tegen de kerk. Zowel rond de kerk als pastorie is er momenteel veel open ruimte die weinig benut wordt. Aan de overzijde van het plein bevindt zich de privaat uitgebaatte feestzaal "De Kram" (paars). Deze heeft nood aan een renovatie. Iets verder, 200 meter richting het noordwesten, bevindt zich Freinetschool De Muze.

Er is dus een veelheid aan gebouwen in de onmiddellijke omgeving die nood hebben aan een renovatie en/of op korte/middellange termijn een nieuwe bestemming nodig hebben. parichiezaaltje uitgebaat door de VZW, de freinetschool De Muze en de feestzaal De Kram zijn de drie actiefste polen in de onmiddellijke omgeving.

2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

- Momenteel vindt er drie keer per maand op zondag een misviering plaats. De 1^e zondag van de maand is er een zonale viering in de kerk van Haacht centrum, Sint-Remigius, en is er geen viering in de andere kerken.
- Uitvaartdiensten.
- De broeders Salesianen van Don Bosco gebruiken de kerk jaarlijks op uitnodiging van de pastores van de zone om de noveen voor het feest van Don Bosco te verzorgen.
- De kerk wordt dagelijks opengesteld van 9u tot 16u30.
- Het zaaltje aangebouwd aan de kerk wordt uitgebaat door een aparte vzw.

2.2.5. Financieel overzicht

Overzicht van de exploitatietoelage per jaar tot en met 2021. Daarna is de kerkfabriek gefuseerd en zijn de toelagen gebundeld en dus niet meer uiteen te splitsen.

Jaar	Bedrag
2014	111,00
2015	1.837,00
2016	4.603,00
2017	5.118,00
2018	400,00
2019	1.020,00
2020	3.446,00
2021	7.653,00

2.3. Sint Hubertus Wakkerzeel

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.3.1. Identificatie

Naam

Sint-Hubertuskerk Wakkerzeel

Geografische ligging

- Pastoriestraat 2, Haacht. Provincie Vlaams-Brabant

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Aartsbisdom Mechelen-Leuven
- Dekenaat of Regio: Vicariaat Vlaams-Brabant en Mechelen, Pastorale Regio Leuven, pastorale zone De Goede Herder Haacht
- Parochie: Sint-Hubertus tot 2021, sindsdien deel van de parochie De Goede Herder Haacht

Eigenaar

Gemeente Haacht. Beheerder: kerkfabriek de Goede Herder Haacht

Bescherming(en)

Monument sinds 21-09-1962.

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/1521>

Vastgesteld erfgoed:

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/115151>

Enkel de kerk is beschermd, het kerkhof niet. Er is een goedgekeurd beheersplan onroerend erfgoed voor de kerk.

2.3.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

Beschermd als monument omwille van de artistieke waarde. De oorspronkelijke gotische pseudo-basilicale kerk werd in de 18de eeuw sterk aangepast, vergroot en voorzien van een nieuwe classicistische gevel in kalkzandsteen met klokgevel en grote voluten. De rest van het gebouw is opgetrokken in baksteen onder een leiendak. De westtoren heeft een spits dak met klokken verdieping. Het interieur is rijkelijk gedecoreerd door verschillende schilderijen, altaren, beelden en houtwerk. Belangrijk om te vermelden is het uitzonderlijke orgel.

Voor een uitgebreide beschrijving zie: [Parochiekerk Sint-Hubertus | Inventaris Onroerend Erfgoed](#)

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Zicht op het hoofdaltaar, november 2024.

Inventaris roerende goederen

Er is een inventaris beschikbaar van de roerende goederen, goedgekeurd in 2021.

Tradities en gebruiken

Op de 1^e vrijdag na Allerheiligen wordt de patroonheilige, Sint-Hubertus, gevierd.

b) Bouwfysische toestand

Bouwfysische toestand

Het kerkgebouw is in het algemeen in voldoende goede staat. Op verschillende plaatsen zijn wel herstel en/of onderhoudswerken nodig op korte termijn. Het laatste rapport van monumentenwacht dateert van 2019. De belangrijkste opmerkingen hierin zijn:

- Dak en regenafvoer in matige staat, opvolging en lokaal herstel leien en goten nodig tot volledige herstel dak
- Voorgevel: voegen uitgespoeld, herstel nodig op korte termijn
- Schrijnwerk: zowel houten- als stalen schrijnwerk hebben nood aan herstel, onderhoud en waar nodig renovatie.

Calamiteiten

- Bliksem: bliksemafleider aanwezig
- Brand: er is branddetectie aanwezig. De elektriciteit niet conform en vormt brandgevaar.
- Diefstal: diefstalbeveiliging aanwezig.

Geplande werken

Op korte termijn wordt de voorgevel lokaal hersteld en hervoegd. Dit heeft hoge prioriteit in kader van de veiligheid van zowel kerkgangers als het openbaar domein.

c) Architecturale mogelijkheden

Het interieur is het meest architecturaal uitgewerkt van alle kerken in Haacht. Deze kwaliteit is dan ook de basis voor toekomstig gebruik.

De randvoorwaarden bij activiteiten en ingrepen zijn:

- Het waardevolle interieur
- Het zeer waardevolle orgel. Dit vereist een specifiek binnenklimaat. Het orgel is momenteel bespeelbaar maar heeft nood aan restauratie. Het Lemmensinstituut zou

geïnteresseerd zijn om concerten te geven indien het orgel opnieuw optimaal bespeelbaar is.

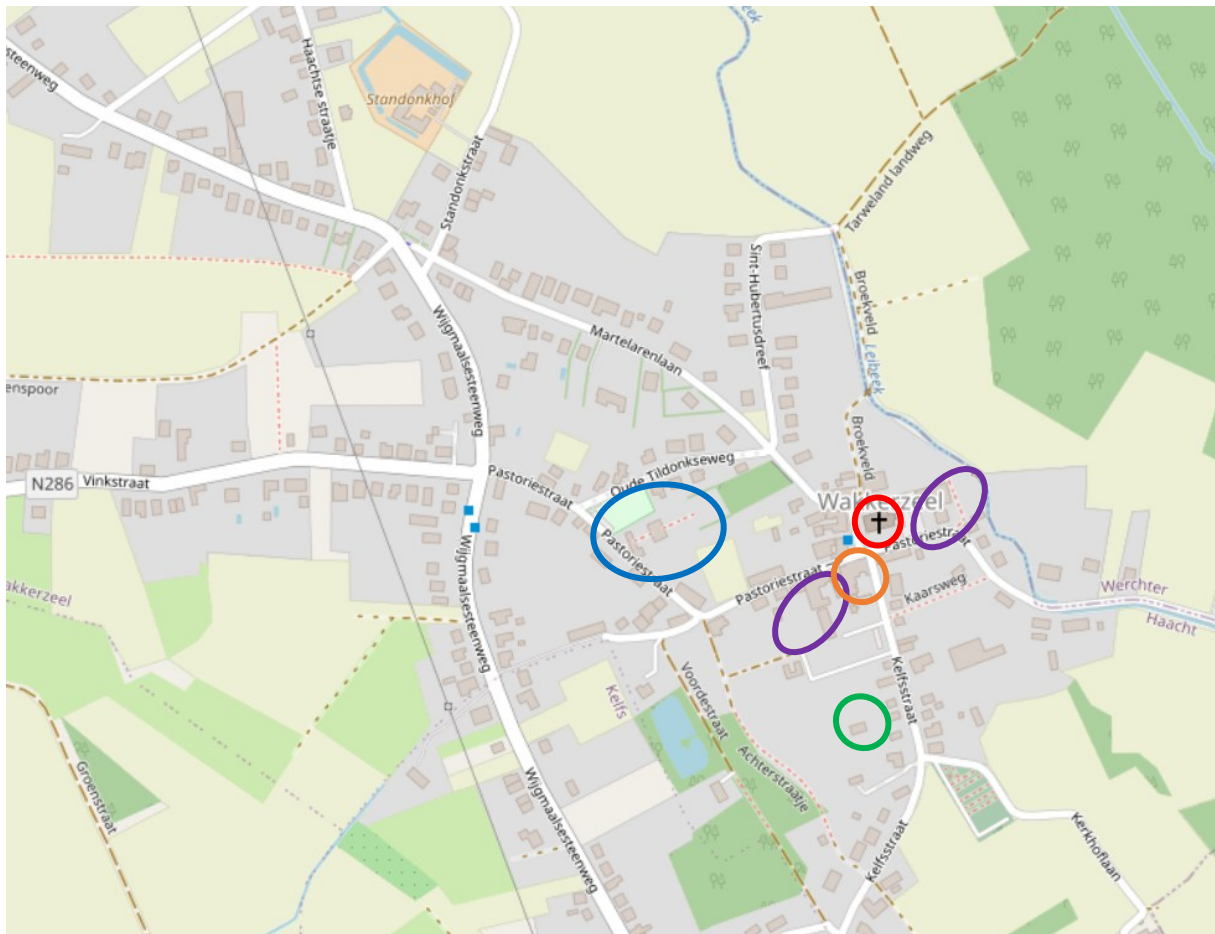
- De ruimte is opgedeeld in een vrij smal schip en smalle zijbeuken met tussenin pilaren.
- Het kerkhof is momenteel architecturaal een weinig aantrekkelijke plek en valt niet onder de bescherming. Hier is een uitbreiding van het gebouw mogelijk. In principe is het voormalige kerkhof volledig geruimd. Het valt echter niet uit te sluiten dat er nog (delen van) menselijke skeletten aanwezig zijn in de ondergrond. Dit wordt best op voorhand onderzocht.
- De toegankelijkheid wordt beperkt door de hoge treden aan de inkom. Deze zijn moeilijk weg te werken omwille van de erfgoedwaarde van het gebouw. Hier wordt best een mobiele ramp voorzien.

Faciliteiten

- Sanitair: momenteel is er geen sanitair aanwezig in de kerk.
- Water: een enkele kraan met beperkt debiet
- Elektriciteit: niet conform en slechts 2 stopcontacten.
- Verwarming: moet op korte termijn vervangen worden
- Muziekinstallatie: werkt goed

Er is een herbestemmingsstudie opgemaakt voor de kerk door het projectbureau herbestemming kerken. Hierin is onderzoek gedaan naar een mogelijke herbestemming. Zie: *“Sint-Hubertuskerk Wakkerzeel, Ontwerpend haalbaarheidsonderzoek inzake de transformatie van het kerkgebouw voor nevenbestemming, 2019.”*

2.3.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Macro schaal

Wakkerzeel is een klein landelijk gehucht van Haacht. De kern bestaat uit enkele straten waarvan de as kerk (rood omcirkeld) en **pastorie** (blauw omcirkeld) het centrum vormt. De belangrijkste verbindingsweg is de Wijkmaalsesteenweg die Haacht met Leuven verbindt. De twee scholen (paars omcirkeld) zijn samen met het enige café, de tiendschuur (oranje), de belangrijkste ontmoetingsplaatsen van het dorp. Voor de jeugd is er het KLJ-lokaal (groen). De pastorie is in eigendom van de gemeente en wordt gebruikt als culturele evenementenlocatie. De pastoretuin wordt de komende jaren her-opgewaard. Het gebruik als culturele evenementenlocatie wordt ook versterkt.

Micro schaal

De **pastorie** en kerk liggen in een lijn en zijn te voet vlot toegankelijk. De tiendschuur is het enige horecagebouw in het dorp en ligt aan de overzijde van de kerk. Het ommuurde kerkhof is nog aanwezig maar zonder zichtbare graven. Het is niet beschermd maar nog wel herkenbaar door de ommuring. Het aanwezige groen is momenteel weinig aantrekkelijk. Er is een bushalte en parkeerplaatsen voor de kerk.

2.3.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

- Er is in Wakkerzeel geen vaste misviering meer. Wel kunnen er nog uitzonderlijke vieringen doorgaan zoals dopen, communies, trouwen en uitvaarten. Dit is ongeveer 3 keer per jaar.
- Enkele keren per jaar wordt de kerk gebruikt voor een viering van de basisschool.
- Op de 1^e vrijdag na Allerheiligen wordt de patroonheilige, Sint-Hubertus, gevierd.
- De kerk is doorheen de week niet open voor bezoekers.
- Het kerkgebouw wordt af en toe gebruikt voor concerten (aanwezigheid van waardevol Robustelli orgel), voordrachten en tentoonstellingen en dit zowel door gemeentelijke verenigingen als door externen. Het kerkgebouw wordt opengesteld tijdens culturele- erfgoedmanifestaties zoals Erfgoed dag, Open Kerken, De Wakkerzeelse kunstenaarswandeling, Open Monumentendag. Hiervoor is er een actieve kern van vrijwilligers die dit in goede banen leidt.

2.3.5. Financieel overzicht

Jaar	Grote werken aan de Kerk	Budget	Uitvoering
2025	Gevelrestauratie	66.688,83 excl. btw	2025

Kerkfabriek exploitatietoelage per jaar in Meerjarenplan (MJP)

Overzicht van de exploitatietoelage per jaar tot en met 2021. Daarna is de kerkfabriek gefuseerd en zijn de toelagen gebundeld en dus niet meer uiteen te splitsen. In Wakkerzeel zijn er in de periode 2014-2021 geen werkingssubsidies van de gemeente aan de kerkfabriek van Wakkerzeel betaald.

Jaar	Bedrag
2014	0
2015	0
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

2.4. Sint-Lucia Wespelaar

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Zicht op de kerk, november 2024.

2.4.1. Identificatie

Naam

Sint Lucia en Sint-Hubertuskerk (deelgemeente Wespelaar) 3150 Haacht. (Voor de fusie van de gemeenten was dit de Sint-Hubertuskerk, na de fusie de Sint-Lucia kerk).

Geografische ligging

- Grote Baan 42, Haacht. Provincie Vlaams-Brabant

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Aartsbisdom Mechelen-Leuven
- Dekenaat of Regio: Vicariaat Vlaams-Brabant en Mechelen, Pastorale Regio Leuven, pastorale zone De Goede Herder Haacht
- Parochie: Sint-Lucia Wespelaar tot 2021, sindsdien deel van de parochie de Goede Herder Haacht

Eigenaar

Gemeente Haacht, beheerder: kerkfabriek de Goede Herder Haacht

Bescherming:

- Vastgesteld bouwkundig erfgoed:
<https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/115157>
- Deel van het dorpsgezicht van Wespelaar:
<https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/15078> Hier is een beheersplan voor opgesteld. Voor werken aan de delen zichtbaar vanop het openbaar domein kunnen er dus premies worden aangevraagd.

2.4.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

De gotische en neogotische kerk is opgebouwd uit opeenvolgend de westertoren, een hoge hoofdbeuk onder zadeldak, een koor onder een lager zadeldak en ernaast de zijbeuken met zadeldaken loodrecht op de hoofdbeuk. De toren en het koor zijn de oudste delen (14de eeuw), het schip en de zijbeuken zijn neogotisch en dateren uit het einde van de 19de eeuw. In het interieur is zowel het tongewelf, altaar als meubilair grotendeels uit de 17de en 18de eeuw te dateren. De belangrijkste interieurelementen zijn: de altaren, grafstenen van de heren van Wespelaar, preekstoel, verschillende schilderijen. Verder is het interieur momenteel sober witgeschilderd.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Zicht op het interieur richting het hoofdaltaar, november 2024.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Zicht op het interieur richting het doksaal, november 2024.

Inventaris roerende goederen

Er is een inventaris beschikbaar van de roerende goederen, goedgekeurd in 2021.

Tradities en gebruiken

De enige actieve traditie is de jaarlijkse herdenking van de slag om Wespelaar tijdens de Eerste Wereldoorlog. Dit gebeurt jaarlijks op de derde zondag van September.

b) Bouwfysische toestand

Bouwfysische toestand

Het kerkgebouw is in het algemeen in voldoende goede staat. In 2013 zijn er grote werken geweest aan het dak. In 2016 werd het hele interieur van de kerk geschilderd naar aanleiding van de trouw van een familielid van de graaf de Spoelberch. Op verschillende plaatsen zijn wel herstel en/of onderhoudswerken nodig op korte termijn. Het laatste rapport van monumentenwacht dateert van 2023. Er is nog nooit een inspectie van het interieur geweest. De belangrijkste opmerkingen in het rapport van monumentenwacht zijn:

- Interieur: veel waardevolle houten objecten zijn aangetast door houtborende insecten
- Waterafvoer:
 - o Nog delen afvoerbuizen in asbest, afvoerbuizen in slechte staat
 - o Dakgoten in slechte staat
- Zolder: niet toegankelijk
- Gevels: problemen met dekstenen en stenen aan de afvoeren
- Schrijnwerk: nood aan onderhoud
- Monelen glas-in-lood: herstel nodig
- Controle bliksemafleiding: aanwezig maar lijkt niet verbonden met aarding
- Snoei beplanting

Calamiteiten

- Bliksem: status bliksembeveiliging onbekend: zie rapport monumentenwacht
- Brand: brandbeveiliging onbekend
- Diefstal: diefstalbeveiliging afwezig.

Geplande werken

Herstel pleisterwerk door waterschade aan de zuidelijke zijbeuk.

c) Architecturale mogelijkheden

De kerk is beschermd als dorpsgezicht. Rondom de kerk is het voormalige kerkhof niet meer aanwezig. In de plaats van het kerkhof is er nu een zone met openbaar groen dat nu onderbenut is. Dit park wordt momenteel (2024-2025) heraangelegd. Rond de kerk is er ruimte voor een eventuele uitbreiding. De 19de -eeuwse zijbeuken vormen een homogeen geheel maar zijn op zichzelf niet heel waardevol. Ook het interieur biedt mogelijkheden voor nieuwe ingrepen.

In principe is het voormalige kerkhof volledig geruimd. Het valt echter niet uit te sluiten dat er nog (delen van) menselijke skeletten aanwezig zijn in de ondergrond. Dit wordt best op voorhand onderzocht.

Faciliteiten

- Sanitair: geen toiletten aanwezig.
- Water: een kraan in de sacristie
- Elektriciteit: toestand onbekend
- Verwarming: warme lucht met gasbrander
- Muziekinstallatie: in orde

Toegankelijkheid

De toegang tot de kerk heeft geen dorpels. Het gebouw is dus vlot toegankelijk voor mensen die minder goed te been zijn.

2.4.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De kerk vormt het centrum van de lang uitgerekte deelgemeente Wespelaar. Ten zuiden bevindt zich het grote privédomein van de graaf de Spoelberch (blauw) en de Grote Baan, de belangrijkste verkeers-as van het dorp. Ten noorden ligt de spoorlijn Mechelen-Leuven met halte Wespelaar-Tildonk vlakbij. In het centrum bevinden zich een lagere school en een kleuterschool (oranje), een crèche en een bakker als gemeenschapsvormende locaties. Ten zuiden bevindt zich het onthaalgebouw van het arboretum, een belangrijke toeristische locatie. Boven de spoorlijn bevindt er zich een klein bedrijventerrein met een supermarkt en het enige café in de omgeving (groen). Verder ten noorden is er het sportcomplex van Haacht. Ten zuidoosten is er een groot bedrijventerrein van Kruineiken.

De **pastorie** (paars) is in eigendom van de gemeente en staat al lange tijd leeg. Hier wordt op korte termijn een nieuwe bestemming voor gezocht. In het centrum is er weinig openbare ruimte, er is geen echt dorpsplein, en geen toegankelijk groen. Bij de her-aanleg van de Grote Baan is in 2024 het openbaar groen rondom de kerk vergroot en opnieuw aangeplant.

2.4.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

- Momenteel vindt er drie keer per maand op zondag een misviering plaats. De 1^e zondag van de maand is er een zonale viering in de kerk van Haacht centrum
- Deze kerk wordt op dit ogenblik gebruikt als “Dooptkerk” voor de parochie de Goede Herder, ongeveer een tiental keer per jaar. Daarnaast wordt de kerk ook gebruikt voor de maandelijkse doopcatechese voor ouders van kandidaat dopelingen.
- De kerk is open voor het publiek buiten de misvieringen.

2.4.5. Financieel overzicht

Kerkfabriek exploitatietoelage per jaar in Meerjarenplan (MJP)

Overzicht van de exploitatietoelage per jaar tot en met 2021. Daarna is de kerkfabriek gefuseerd en zijn de toelagen gebundeld en dus niet meer uiteen te splitsen.

Jaar	Bedrag
2014	898,00
2015	2.301,00
2016	4.995,00
2017	5.544,00
2018	5.414,00
2019	8.594,00
2020	9.744,00
2021	8.243,00

2.5. Sint Jan Baptist Tildonk

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.5.1. Identificatie

Naam

Sint Jan Baptist; kerk Tildonk

Geografische ligging

- Dorpsstraat 23, Haacht. Provincie Vlaams-Brabant

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Aartsbisdom Mechelen-Leuven
- Dekenaat of Regio: Vicariaat Vlaams-Brabant en Mechelen, Pastorale Regio Leuven, pastorale zone De Goede Herder Haacht
- Parochie: Sint Jan Baptist, Tildonk tot 2021, sindsdien deel van de parochie de Goede Herder Haacht

Eigenaar

Gemeente Haacht

Beheerder: kerkfabriek de Goede Herder Haacht

Bescherming(en)

- Vastgestelde inventaris onroerend erfgoed:
<https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/115154>
- Beschermd monument, inclusief interieur en ommuurd kerkhof:
<https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/632>

2.5.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

De Sint-Jan-de-doperkerk en het ommuurde kerkhof zijn beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de:

- Artistieke waarde:

Het interieur, ruimtelijk gestructureerd door spitsboogarcades waarboven een bepleisterd houten, met Louis XV-motieven opgehoogd tongewelf op gekorniste kroonlijst, wordt verrijkt met een waardevol meubilair dat de periode 16de-19de eeuw bestrijkt.

- Historische waarde:

Als voormalige afhankelijkheid van de parochie Herent waarbij het patronaatsrecht toebehoorde aan het kapittel van Onze-Lieve-Vrouw van Kamerrijk vormt de Sint-Jan-de-Doperkerk een opmerkelijk voorbeeld van een stilistisch overwegend gotische, groots opgevatte plattelandskerk en dit in de vorm van een driebeukige, bak- en natuurstenen

kruiskerk bestaande uit een vierkante westtoren (14de eeuw), een driebeukig schip (16de eeuw) met als dwarskapellen uitgewerkte zijbeuken en een circa 1750 te dateren, polygonaal koor met oost sacristie.

Zicht op het interieur richting het altaar, 2023.

Zicht op het doksaal met orgel, 2023.

Inventaris roerende goederen

Er is een inventaris beschikbaar van de roerende goederen, goedgekeurd in 2021.

Tradities en gebruiken

Er zijn momenteel geen actieve tradities of gebruiken in de kerk.

b) Bouwfysische toestand

Het kerkgebouw is in het algemeen in voldoende goede staat. Op verschillende plaatsen zijn wel herstel en/of onderhoudswerken nodig op korte termijn. Het laatste rapport van monumentenwacht dateert van 2021. De belangrijkste opmerkingen hierin zijn:

- Lek toren
- Toegankelijk maken daken en toren
- Lokale verzwakkingen aan de muren en herstel voegen
- Schilderen schrijnwerk
- Schade glas-in-lood ramen
- Herstel galmborden
- Houtaantasting interieur

Calamiteiten

- Bliksem: bliksemafleider aanwezig maar moet onderhouden worden
- Brand: er is geen branddetectie aanwezig.
- Diefstal: er is recent een diefstalbeveiliging geplaatst.

Geplande werken

Op korte termijn is er onderhoud nodig aan de brander van de verwarming. Het orgel moet hersteld worden om opnieuw bespeelbaar te zijn, hier is geen timing voor voorzien.

c) Architecturale mogelijkheden

De bescherming en het waardevolle interieur zijn belangrijke randvoorwaarden voor toekomstig gebruik neven- of herbestemmingen:

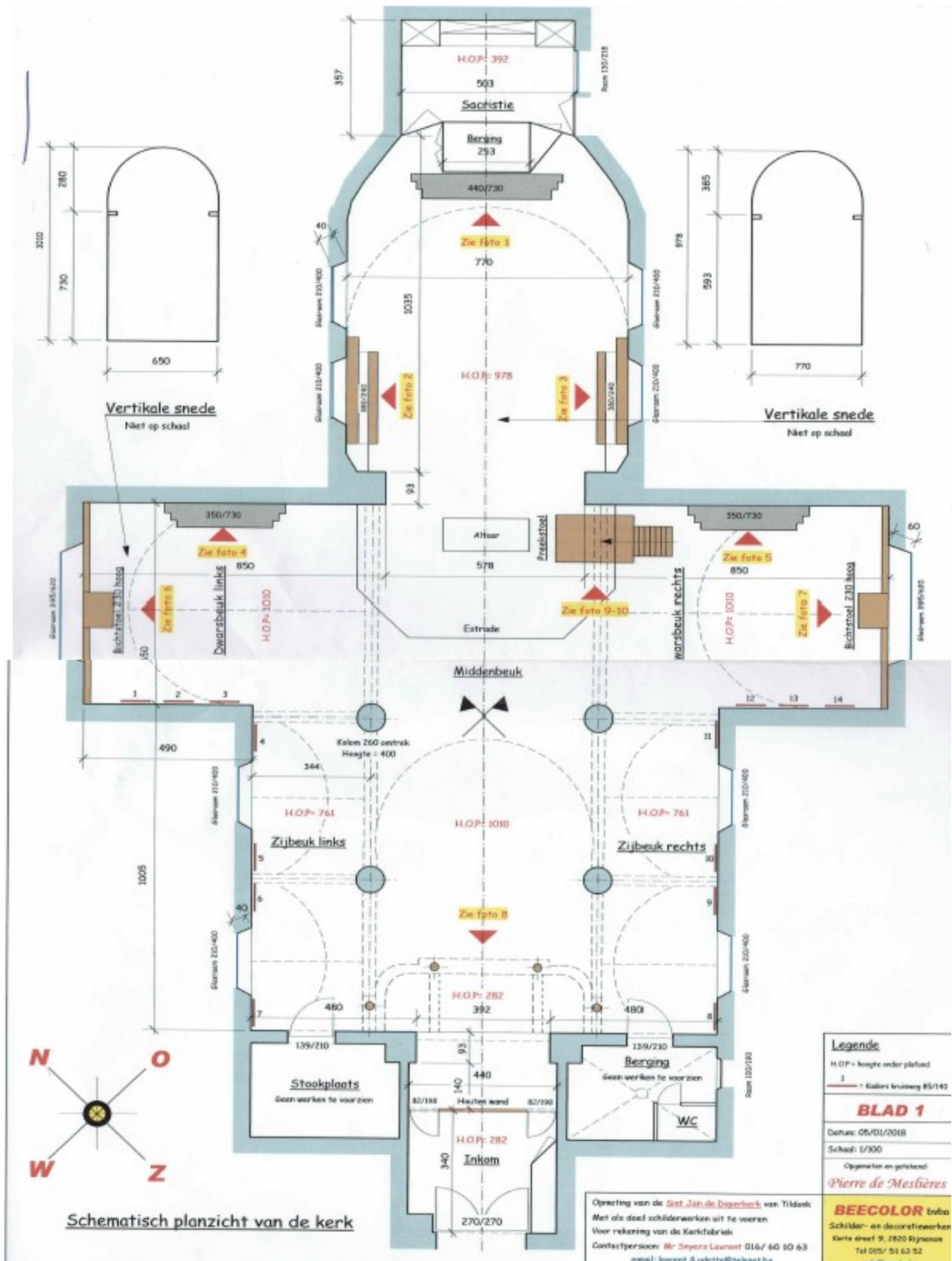
- Het waardevolle interieur moet bewaard blijven
- De ruimte is opgedeeld in een vrij smal schip en smalle zijbeuken met tussenin pilaren.
- Het kerkhof is nog aanwezig, met sporadisch actieve begravingen. Het geheel heeft een hoge erfgoedwaarde. De ruimte tussen de graven is recent aangeplant met meerjarige planten. Een extra nieuwbouwwolume tegen de kerk behoort dus niet tot de mogelijkheden.

Toegankelijkheid

De toegang tot de kerk heeft een enkele dorpel. Deze is niet eenvoudig weg te werken. Hier moet dus een mobiele ramp worden voorzien voor mensen die minder goed te been zijn.

Faciliteiten

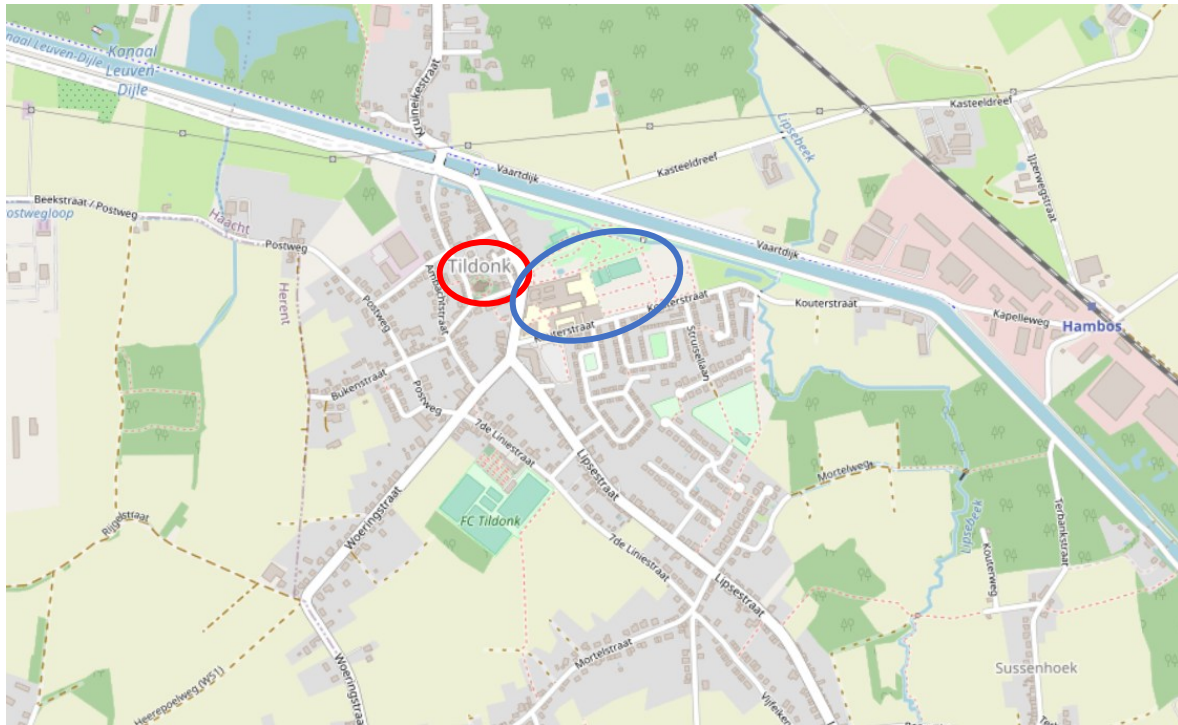
- Sanitair: een toilet in de voormalige doopkapel.
- Water: aanwezig in de doopkapel
- Elektriciteit: in orde.
- Verwarming: warme lucht met gasbranders. De brander moet op termijn vervangen worden
- Muziekinstallatie: in orde

Plan van de kerk van Tildonk

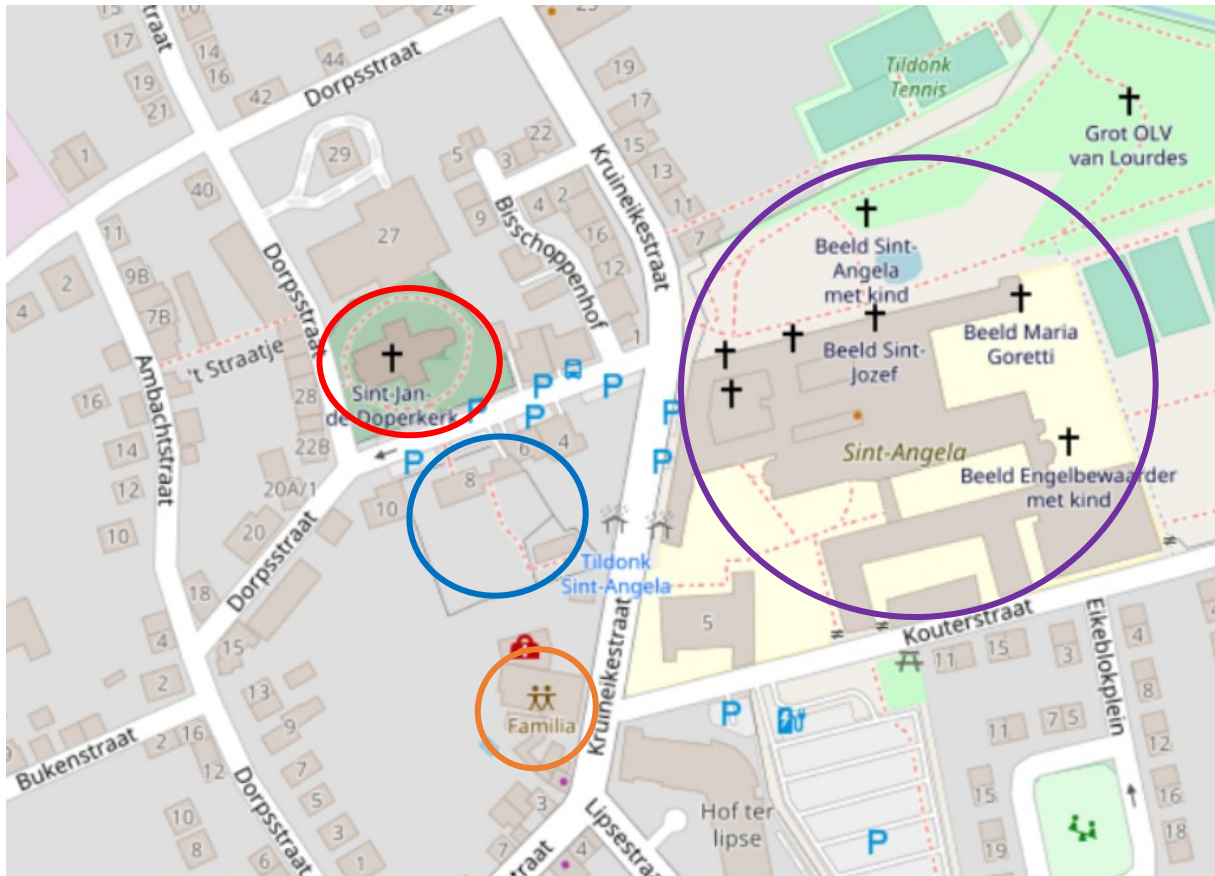
2.5.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Macroschaal

Tildonk bevindt zich in het zuidoosten van de gemeente, ten noorden vormt het kanaal Mechelen-Leuven een belangrijke grens. De Kruikestraat loopt centraal door het dorp. Links van deze steenweg bevindt zich het historische dorp. Rechts is er de site van het voormalige Ursulinenklooster- en school (blauw). Hierin bevinden zich momenteel een lagere- en middelbare school, en een zorgcampus met een kleuteropvang en dagopvang. De bebouwing bestaat in het centrum uit aaneengesloten bebouwing, open bebouwing in de dorpsrand en linten, rechts van de steenweg is er een grote sociale woonwijk. In het dorp bevinden zich momenteel een beperkt aantal functies. Er zijn geen winkels en een beperkt aantal horeca zaken.

Microschaal

Tildonk is een landelijk dorp. Het dorp bestaat uit enkele straten waarvan de dorpsstraat en Pastoor Lambert dreef het centrum vormen. De kerk (rood) en pastorie (blauw) zijn belangrijke ijkpunten. De **pastorie** huisvest verschillende culturele verenigingen, in de tuin bevindt zich de jeugdvereniging KLJ. Vlak bij de kerk is er het Ursulinenklooster Sint-Angela, een school- en zorgcomplex met bovenlokale uitstraling. Het kerkhof met historische graven is onlangs vergroend en is een rustplek in het dorp. De parochiezaal Familia (oranje) is een belangrijke plaats voor het verenigingsleven en is recent gerenoveerd. De site van het Ursulinenklooster met bijhorende openbare tuin neemt een belangrijke plaats in het dorp.

2.5.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

- Momenteel vindt er drie keer per maand op zondag een misviering plaats. De 1^e zondag van de maand is er een zonale viering in de kerk van Haacht centrum, Sint-Remigius, en is er geen viering in de andere kerken.
- Er vinden schoolvieringen plaats voor de lagere school (Lambertzhoeve) en middelbare school van het Sint-Angela instituut.
- Er vindt catechese plaats voor eerste communie en doopsel.
- In 2024 waren er een beperkt aantal begrafenissen.
- Er worden door de lokale ploeg al verschillende activiteiten georganiseerd: tentoonstellingen, armentafels, enz.
- De fanfare maakt op onregelmatige basis gebruik van de kerk als repetitieruimte

2.5.5. Financieel overzicht

Kerkfabriek exploitatietoelage per jaar in Meerjarenplan (MJP)

Overzicht van de exploitatietoelage per jaar tot en met 2021. Daarna is de kerkfabriek gefuseerd, zijn de toelagen gebundeld en dus niet meer uiteen te splitsen.

Jaar	Bedrag
2014	8.141,00
2015	2.880,00
2016	6.076,00
2017	8.431,00
2018	37.633,00
2019	7.621,00
2020	7.874,00
2021	0

Er zijn geen grote werken gepland op korte termijn waar financiële beslissingen over zijn.

2.6. Sint-Remigius Haacht

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

Zicht op de kerk, november 2024.

2.6.1. Identificatie

Naam

Sint-Remigius; zone- en parochiekerk Haacht-centrum

Geografische ligging

- Markt 1, Haacht. Provincie Vlaams-Brabant

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Aartsbisdom Mechelen-Leuven
- Dekenaat of Regio: Vicariaat Vlaams-Brabant en Mechelen, Pastorale Regio Leuven, pastorale zone De Goede Herder Haacht
- Parochie: Sint-Remigius, Haacht tot 2021, sindsdien deel van de parochie de Goede Herder Haacht

Eigenaar

Kerkfabriek de Goede Herder Haacht

Bescherming(en)

- Vastgesteld op de Vlaamse inventaris onroerend erfgoed, <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/115149>
- Gedeeltelijk beschermd als monument: koor & zijkapellen: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/1512>

2.6.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

Het koor en de zijkapellen zijn beschermd omwille van de archeologische, artistieke & historische waarde. Het koor en de oostelijke zijkapellen zijn het enige restant van de kerk na de grote brand tijdens de Eerste Wereldoorlog. Het gotische koor dateert uit de het einde van de 13de eeuw. De classicistische zuid sacristie dateert van 1771 en de noordelijke devotiekapel van 1643. Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd de kerk zwaar beschadigd, het westelijke deel is heropgebouwd in de jaren 1920.

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Zicht op de inkom, het doksaal en de orgelkast, november 2024.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Zicht op het altaar vanaf het doksaal, november 2024.

Inventaris roerende goederen

Er is een inventaris beschikbaar van de roerende goederen, goedgekeurd in 2021.

Tradities en gebruiken

- Plechtige communie.
- Aanbidding van Maria
- Triduum (paasperiode)

b) Bouwfysische toestand

De kerk is voor zover bekend in goede toestand en wordt goed onderhouden. Er is december 2024 een eerste inspectie uitgevoerd door monumentenwacht. Het gebouw is in goede staat. De belangrijkste opmerkingen zijn:

- De goten van de toren moeten dringend aangepakt worden.
- Lokaal is herstel van de waterafvoer nodig

Calamiteiten

- Bliksem: toestand bliksemafleider
- Brand: aanwezigheid brandbeveiliging onbekend
- Diefstal: aanwezigheid diefstalbeveiliging onbekend

Geplande werken op korte termijn: vervangen van de verwarmingsinstallatie & lokaal herstel aan de kerktoren.

c) Architecturale mogelijkheden

De Sint-Remigius kerk is een pseudo-basilicale kerk. Dit type kerk heeft een middenbeuk en zijbeuken afgescheiden door twee zuilenrijen. Deze typologie determineert in sterke mate de architecturale mogelijkheden. De Sint Remigius is naast de kerk van Haacht-Station de grootste kerk van Haacht met een lange middenbeuk.

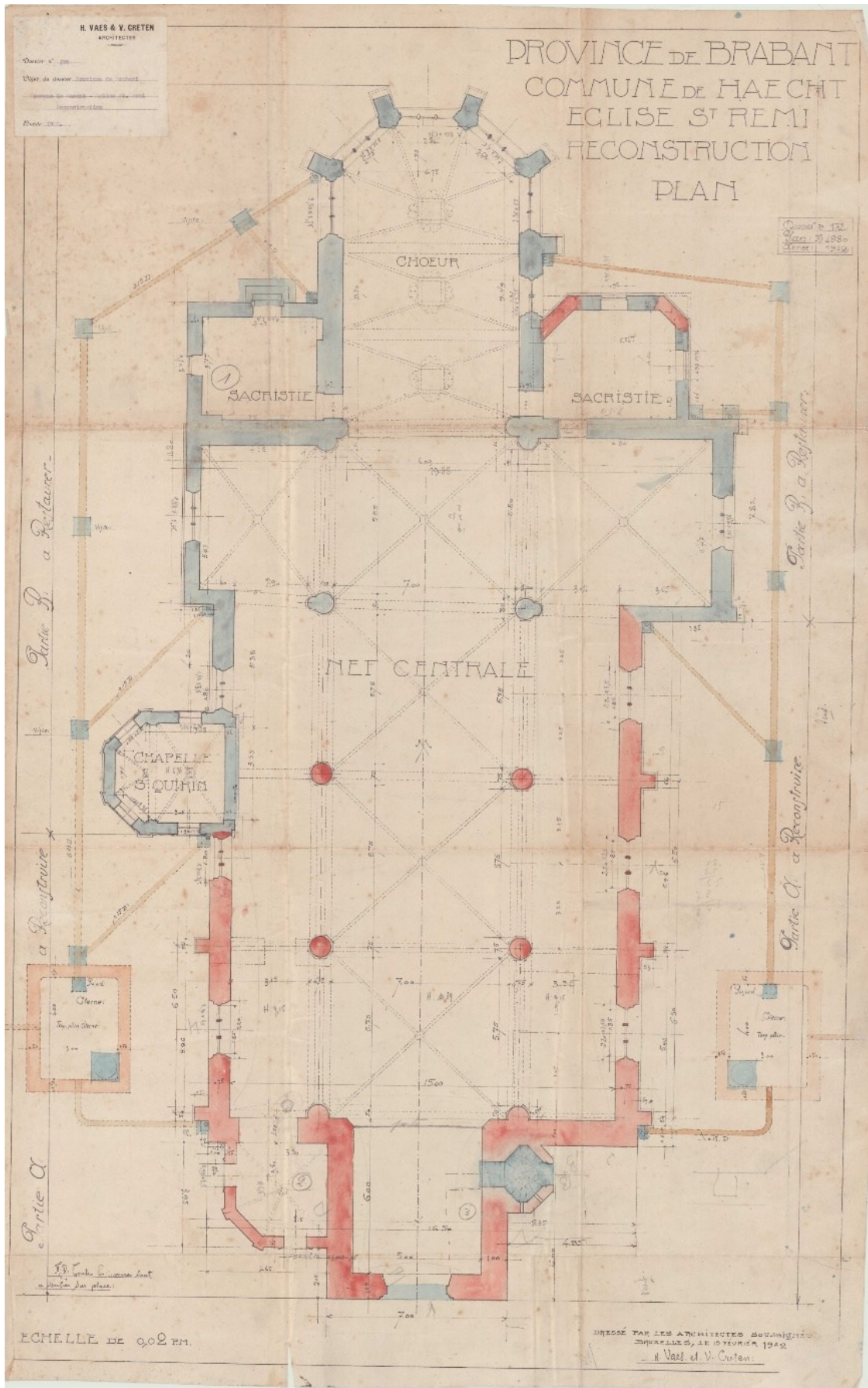
De openbare ruimte rondom de kerk is beperkt maar biedt mogelijkheden voor eventuele uitbreidingen. In principe is het voormalige kerkhof volledig geruimd. Het valt echter niet uit te sluiten dat er nog (delen van) menselijke skeletten aanwezig zijn in de ondergrond. Dit wordt best op voorhand onderzocht.

Toegankelijkheid

De toegang tot de kerk heeft geen dorpels. Het gebouw is dus vlot toegankelijk voor mensen die minder goed te been zijn.

Faciliteiten

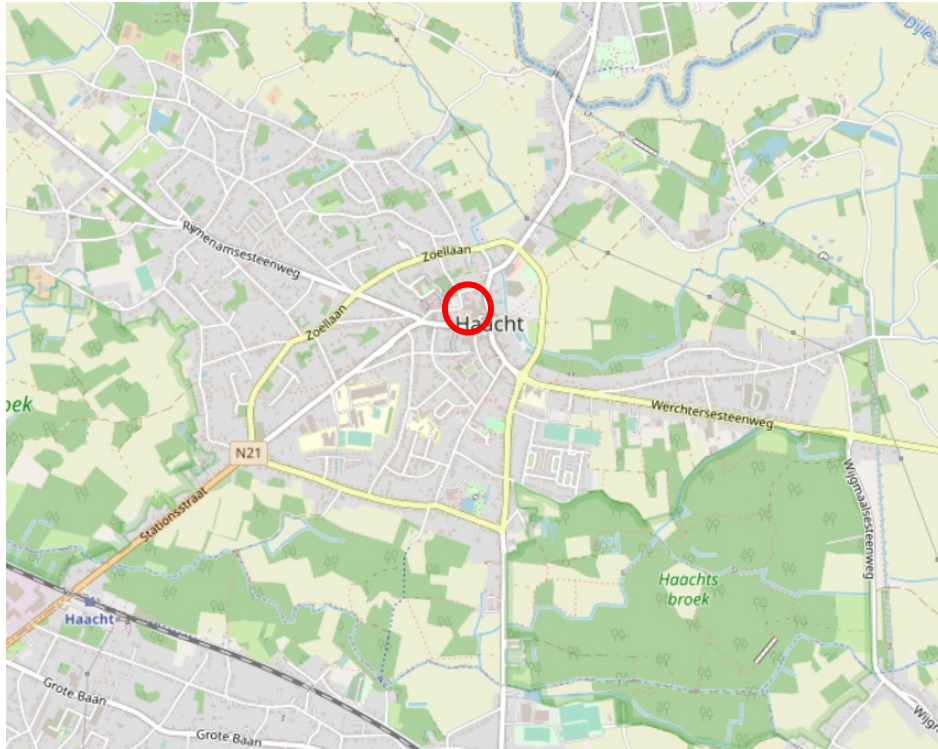
- Sanitair: toilet in de noordelijke sacristie (stooklokaal). Deze is enkel toegankelijk tijdens activiteiten langs de buitenkant omdat de mensen anders via het altaar moeten passeren. Deze situatie is niet ideaal.
- Water: aanwezig in de noordelijke sacristie (stooklokaal).
- Elektriciteit: in orde.
- Verwarming: gasbrander moet op korte termijn vervangen worden.
- Muziekinstallatie: in orde.

Plan van de restauratie/reconstructie van de kerk in de jaren 1920, archief parochie.

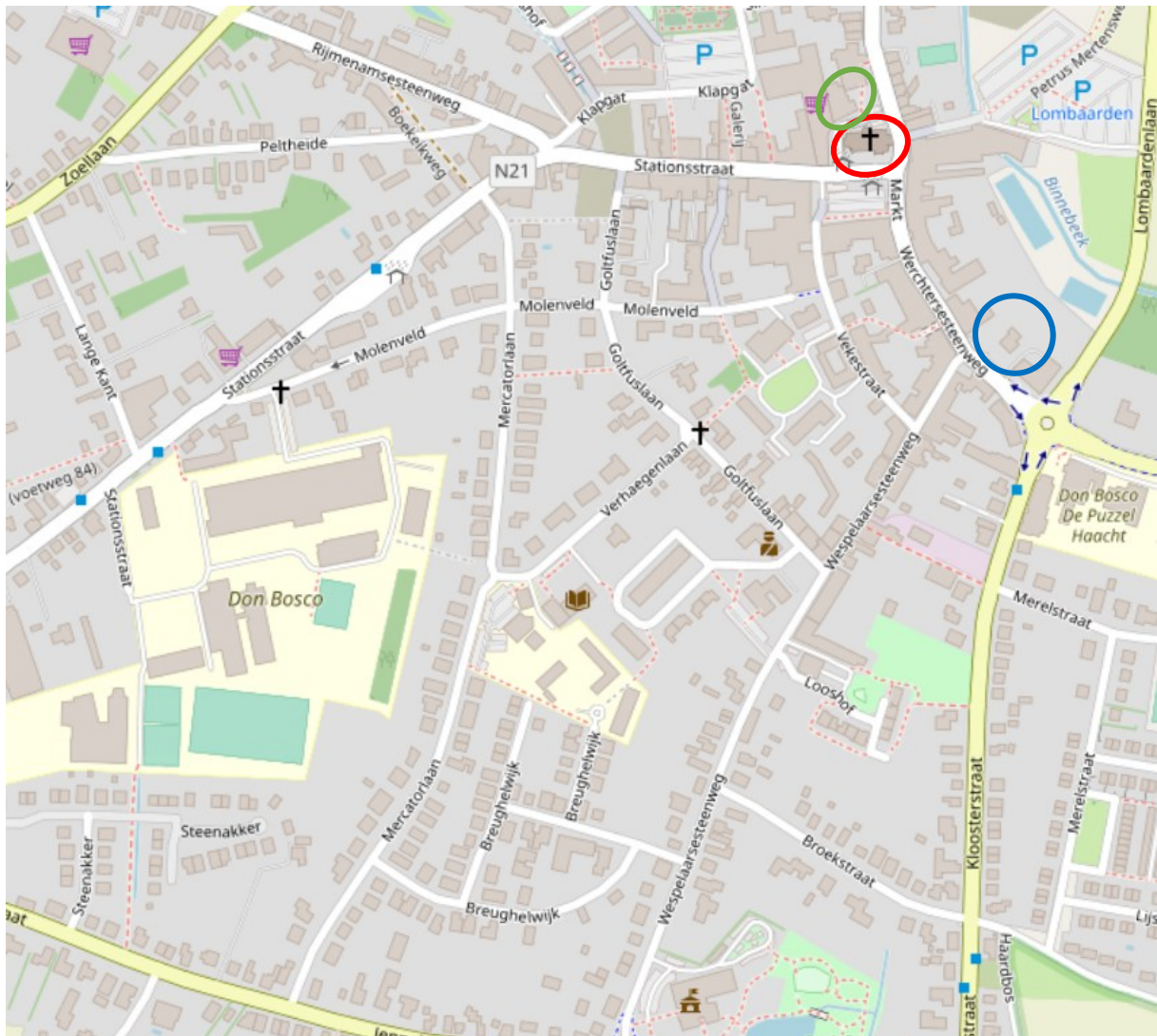
2.6.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Macroschaal

Haacht centrum is de grootste deelgemeente van Haacht. Het is een landelijk dorp dat de laatste jaren aan snel tempo is gegroeid. Rondom het dorp zijn er nog robuuste stukken open ruimte, gevormd door landbouwgrond en natuur. Ten noorden is de Dijle de natuurlijke grens, ten zuiden is de spoorlijn de harde grens. In het centrum van Haacht zijn er verschillende functies aanwezig in de vorm van horeca, kleine detailhandel en grotere winkels.

Micro schaal

De kerk (rood) bevindt op de Markt, het centrale plein van Haacht. Op dit plein bevinden zich verschillende horeca zaken en detailhandel. Achter de kerk bevindt zich een grote parochiezaal (groen), de “zaal onder de toren”. Ten oosten bevindt zich de pastorie. Deze is de effectieve woning van de pastoor van de gemeente. Alle andere pastorieën in de gemeenten hebben een andere bestemming. Verder zijn er twee grote scholen, de bibliotheek, het gemeenschapscentrum “Den Breughel” in de ruimere omgeving. Vlakbij bevindt er zich de twee grote parkings Lombaarden ‘Lombaarden’ en ‘Klappat’. Er is een bushalte vlak bij de kerk.

2.6.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

- Er zijn wekelijks misvieringen op zondag. De eerste zondag van de maand vindt de zonale viering plaats en is er enkel een misviering in de Sint-Remigius kerk. Elke tweede woensdag van de maand is er ook een misviering.
- De kerk wordt gebruikt voor een aantal misvieringen op weekdays.
- De meeste uitvaarten (een twintigtal per jaar) gaan door in deze kerk.
- Vijfmaal per jaar gaan er schoolvieringen door in de kerk.
- De kerk wordt gebruikt als repetitieruimte voor het zangkoor.
- De kerk is elke dag open van 9 – 17u, zondag van 9-12.

2.6.5. Financieel overzicht

Kerkfabriek exploitatietoelage per jaar in Meerjarenplan (MJP)

Overzicht van de exploitatietoelage per jaar tot en met 2021. Daarna is de kerkfabriek gefuseerd en zijn de toelagen gebundeld en dus niet meer uiteen te splitsen.

Jaar	Bedrag
2014	7.918,00
2015	8.901,00
2016	9.433,00
2017	8.741,00
2018	7.000,00
2019	10.079,00
2020	9.979,00
2021	18.671,00

2.7. Samenvatting

Tabel toestand en faciliteiten van de zes kerken in 2025.

	Haacht-Station	St-Adriaan	St-Hubertus Wakkerzeel	St-Lucia Wespelaar	St-Jan -de dooper Tildonk	St-Remigius Haacht-C
Eigenaar	Kerkfabriek	Kerkfabriek	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Kerkfabriek
Beschermd	Nee	Nee	Ja	Buitenkant	Ja	Koor en N. dwarsbeuk
Rapport monumenten-wacht	2024	2024	2019	2023	2021	204
Dringende werken nodig	Klokkentoren	Afvoerbuizen, dakgoten	Voorgevel	Dak	Nee	Toren
Fysieke uitbreiding potentieel mogelijk?	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja
Bliksem-beveiliging	Controle nodig	Niet aanwezig	Controle nodig	Controle nodig	Controle nodig	Controle nodig
Brand-beveiliging	Ok	Afwezig	Afwezig	Afwezig	Afwezig	Afwezig
Toilet aanwezig?	Ja (in de feestzaal)	Ja (in de feestzaal)	Nee	Nee	Ja (doopkapel)	Ja (stooklokaal)
Verwarming	Te vernieuwen	In orde	Te vernieuwen	In orde	Renovatie brander nodig	Te vernieuwen
Elektriciteit	Ok	Ok	Niet conform	Ok	Ok	Ok
Water	Ok	Ok	1 kraan met weinig debiet	Ok, in de Sacristie	Ok, in de doopkapel	Ok, in het stooklokaal
Geluids-installatie	Ok	Ok	Ok	Ok	Ok	Ok

3. NAAR EEN TOEKOMSTVISIE

Bij de opstart van het traject werd uitgegaan van een nevenbestemming voor alle kerken buiten de zonekerk in Haacht-Centrum. Doorheen het traject is deze visie geëvolueerd.

Er is gekozen om te werken in twee fases. De eerste fase, op korte termijn, wordt aanzien als een testfase waarbij gezocht wordt naar een goed werkproces. In deze fase wordt de herbestemming van twee kerken onderzocht. Voor deze twee kerken wordt een intensief traject opgezet om tot een maatschappelijk gedragen en duurzame herbestemming te komen.

De tweede fase, op lange termijn, voorziet in een structurele nevenbestemming of herbestemming van alle andere kerken buiten de zonekerk van Haacht-Centrum. Om deze bestemmingen in te vullen wordt de komende jaren gewerkt met een brede groep aan betrokkenen. Hiervoor wordt geleerd uit de ervaring van de twee herbestemmingen op korte termijn.

De visie voor alle nevenbestemmingen en herbestemmingen is dat deze een maatschappelijk nut moeten hebben die in overeenstemming is met de draagkracht van het historisch gebouw, de onmiddellijke omgeving en de plaatselijke geloofsgemeenschap. Daarnaast moet de bestemming ook financieel haalbaar zijn. Succesvolle bestemmingen versterken de kerk in haar karakter.

3.1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie – korte termijn (3 jaar)

Parochie (Alfabetisch)	Kerk	Toekomstvisie
Haacht-Centrum	Sint-Remigius kerk, Markt 1	Valorisatie
Haacht-Station	O.-L.-Vrouw van Altijddurende Bijstand kerk, Neysetterstraat zn	Herbestemming
Sint-Adriaan	Sint-Adriaan kerk, Rijmenamsesteenweg 143	Nevenbestemming
Tildonk	Sint-Jan-de-doper kerk, Dorpsstraat 28	Nevenbestemming
Wakkerzeel	Sint-Hubertus kerk, Pastoriestraat zonder nummer	Nevenbestemming
Wespelaar	Sint-Lucia kerk, Nieuwstraat 8	Herbestemming

Naar aanleiding van het participatietraject en een intern traject binnen de pastorale ploeg en de kerkfabriek werd gekozen om de kerken van Haacht-Station en Wespelaar op korte termijn (horizon van 3 jaar) te herbestemmen. Het beheer en onderhoud van deze twee kerken vormt een steeds grotere uitdaging. Hierdoor is een herbestemming wenselijk. De korte termijn (2025-2028) wordt aanzien als een overgangperiode waarbij de te herbestemmen kerken nog niet onttrokken zijn aan de eredienst. Hierdoor kunnen er nog uitzonderlijk vieringen doorgaan. Als er al sneller een duurzame herbestemming gevonden wordt, kan dit vervroegd worden, dit wordt geval per geval bekeken.

Het traject van het huidige kerkenbeleidsplan heeft gewerkt op de keuze tussen valorisatie, nevenbestemming of herbestemming. Een concrete invulling is nog niet besproken noch gezocht. Uit de participatie zijn wel veel ideeën, doelgroepen en actoren gekomen. Hiermee gaan we de komende drie jaar aan de slag om een duurzame herbestemming te zoeken die aan alle hoger genoemde voorwaarden voldoet.

Visie gebruik kerken korte termijn (2025-2028)

Haacht-Station: O.-L.-V. van Altijddurende bijstand: sport & cultuur

Voor Haacht-Station wordt op de eerste plaats gekeken naar een sportieve of culturele invulling. Deze invulling zal verder bestudeerd worden met de betrokken partners in de gemeente: de kerkraad, zoneploeg, gemeentebestuur en andere relevante partners.

Wespelaar: Sint-Lucia: herbestemming toerisme

Voor Wespelaar wordt op de eerste plaats gezocht naar een samenwerking met het Arboretum van Wespelaar en de eigenaars van het kasteeldomein. Daarbovenop is er ook veel potentieel rond de herdenking van de slag van Wespelaar in de Eerste Wereldoorlog. Op deze manier zou de kerk een meer toeristische functie kunnen krijgen. Als deze insteek niet mogelijk blijft worden andere opties onderzocht.

Haacht-Centrum: Sint-Remigius: valorisatie

De Sint-Remigius kerk blijft behouden voor de erediensten. Hiernaast wordt aan valorisatie gedaan waarbij de geschiedenis van de kerk en de dramatische beschadiging tijdens de Eerste Wereldoorlog centraal staat. Deze geschiedenis wordt geduid door informatiebrochures, rondleidingen en andere.

Sint-Adriaan, Tildonk & Wakkerzeel: nevenbestemmingen

Voor deze drie kerken wordt gezocht naar nevenbestemmingen. Op de korte termijn wordt er per kerk gezocht naar een goede samenstelling van de werkgroepen om deze bestemming in goede banen te leiden. Hierbij is er in deze periode ruimte om nieuwe invullingen te testen. Zo kunnen we kijken welke functies haalbaar en/of duurzaam zijn. Op de lange

termijn (en in een volgende fase) kan er dan definitief beslist worden over de keuze voor nevenbestemmingen/ herbestemming én welke invulling dit dan wordt.

Sint-Adriaan: hier staat nog open of deze een nevenbestemming in de ruimte of de tijd krijgt. Voor de invulling wordt gekeken naar de bestaande verenigingen die gebruik maken van de naastgelegen feestzaal (KWB/RAAK, Ferm & Samana).

Tildonk & Wakkerzeel: gezien de waardevolle interieurs kan hier enkel gezocht worden naar een nevenbestemming in de tijd.

Voor Tildonk wordt gekeken naar de lokale gemeenschap, een samenwerking met de verenigingen, de gebruikers van het complex van de voormalige Ursulinen, de feestzaal Familia en andere actoren.

Voor Wakkerzeel wordt gekeken naar de restauratie van het orgel, samenwerking met de gebruikers van de pastorie, de scholen, Hagok en de uitbaters van de Tiendenshuur.

In het geval er na drie jaar geen nevenbestemming gevonden wordt, zal de optie van herbestemming onderzocht worden. Dit rekening houdend met de pastorale noden binnen de zone.

3.2. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie – lange termijn (2025-2035)

Deelgemeente (en wijk)	Kerk	Toekomstvisie
Haacht-Centrum	Sint Remigius kerk, Markt 1	Valorisatie
Haacht-Station	O.-L.-Vrouw van Altijddurende Bijstand kerk, Neysetterstraat zn	Herbestemming
Sint-Adriaan	Sint-Adriaan kerk, Rijmenamsesteenweg 143	Nevenbestemming/ Herbestemming
Tildonk	Sint-Jan-de-doper kerk, Dorpsstraat 28	Nevenbestemming/ Herbestemming
Wakkerzeel	Sint-Hubertus kerk, Pastoriestraat zonder nummer	Nevenbestemming/ Herbestemming
Wespelaar	Sint-Lucia kerk, Nieuwstraat 8	Herbestemming

Op lange termijn wordt geëvalueerd welke kerken definitief te herbestemmen zijn en of er kerken zijn die onttrokken worden aan de erediensten. Reguliere vieringen gaan door in de zonekerk van Haacht-Centrum. Er wordt gerekend op een termijn van 10 jaar. Tegen 2035 zou er dus een beslissing moeten komen over de bestemming van de kerken. Deze kan dan in de herziening van het kerkenbeleidsplan bij het begin van de nieuwe legislatuur in 2037 ingeschreven worden.

Bestemming kerken lange termijn (2025-2035)

De kerk van **Haacht-Centrum** blijft in gebruik als zonekerk voor de hele parochie met valorisatie.

De kerken van **Haacht-Station en Wespelaar** hebben een permanente herbestemming gevonden.

De kerken van **Sint-Adriaan, Tildonk en Wakkerzeel** hebben een proces doorlopen met nevenbestemmingen. Uit deze ervaringen wordt een definitieve keuze voor herbestemming of nevenbestemmingen gemaakt.

3.3. Plan van aanpak

Traject

Gezien er nog geen keuze is gemaakt voor concrete herbestemmingen of nevenbestemmingen zal er na goedkeuring van dit kerkenbeleidsplan gestart worden met de oprichting van een processtructuur om deze transitie in goede banen te leiden. Hierbij is het de bedoeling om zo veel mogelijk actoren te betrekken om tot een gedragen resultaat te komen. Het gemeentebestuur en de kerkraad nemen hiervoor het initiatief. De huidige centrale **stuurgroep** blijft actief. Vertegenwoordigers van de werkgroepen per kerkgebouw brengen op regelmatige basis verslag uit bij de stuurgroep. Per kerk wordt er een **werkgroep** opgericht. De taak is per kerk afhankelijk van het gekozen traject.

De stuurgroep:

- bestaat uit vertegenwoordigers van het bisdom, de gemeente, de zoneploeg en de kerkfabriek.
- zorgt voor een regelmatig samenkomen om de voortgang van het proces te bewaken.
- behoudt het overzicht over de acties die lopen in de verschillende kerken.
- bevordert de kennisuitwisseling tussen de verschillende werkgroepen.
- is het aanspreekpunt voor vragen rond her- en nevenbestemming.
- beslist over de communicatie over het traject.
- waakt over een evenwichtige verdeling van de functies van de neven/herbestemmingen over de deelgemeenten.
- bepaalt de krijtlijnen waarbinnen de werkgroepen kunnen werken: de duur, tijdsverloop, samenstelling en opdracht van de werkgroepen.
- legt de keuzes voor her- en nevenbestemmingen voor aan de gemeenteraad en het bisdom.
- adviseert welke juridische structuren er nodig zijn per kerkgebouw om het dagelijkse beheer op zich te nemen.

De werkgroepen:

- Zoeken naar partners om structurele samenwerking aan te gaan met betrekking tot het neven- of hergebruik
- Stimuleren van nieuwe initiatieven voor passend neven- en hergebruik, bvb met tijdelijke evenementen.
- Lokale communicatie
- Voorstellen welke ruimtes/delen van de kerkgebouwen er gebruikt kunnen worden voor de neven- en herbestemmingen
- Voorstellen van afspraken over wat er wel en niet door kan gaan in het kerkgebouw

- Voorstellen van een gebruikersovereenkomst/huishoudelijk reglement voor de andere gebruikers

De te betrekken doelgroepen worden hieronder gesuggereerd, deze zijn in de eerste plaats richtinggevend en niet limitatief.

Voor **Haacht-Centrum** gaat de werkgroep op zoek naar manieren om de kerk te valoriseren. De geschiedenis van het gebouw en het dorp kunnen hiervoor de leidraad zijn (gidsbeurten, brochures, bezoeken aan de toren, bezoek aan de wereldklok op het doksaal, ...). De werkgroep kan hiervoor beroep doen op de erfgoedraad van de gemeente, Hagok en IOED WinAr.

Voor **Haacht-Station en Wespelaar** gaan de werkgroepen actief op zoek naar een nieuwe bestemming voor de gebouwen. Hiervoor knopen zij gesprekken aan met de lokale gemeenschap, ambtenaren van de gemeente, verenigingen en potentiële private partners.

Voor de **andere kerken** gaan de werkgroepen op zoek naar nevenbestemmingen, afhankelijk van de lokale context:

- In **Sint-Adriaan** is dit met de verenigingen die gebruik maken van de feestzaal, de beheerder van de pastorie, de twee scholen, de uitbater van de feestzaal, enz.
- Voor **Tildonk** zijn dit de lokale verenigingen (in het bijzonder zij die gevestigd zijn in de pastorie), de lokale gemeenschap, de scholen, enz.
- In **Wakkerzeel** wordt gekeken naar een samenwerking met de scholen, de jeugdbeweging, het Lemmens-instituut, Hagok, de gebruikers van de pastorie en de lokale gemeenschap.

3.4. Praktische aspecten bij een herbestemming & het onttrekken aan de eredienst

Een definitieve **herbestemming** kan pas gebeuren na:

- Het akkoord van de bevoegde bisschop
- Een akkoord over de financiële inbreng van alle partijen
- Afspraken over het beheer en onderhoud
- Duidelijke overeenkomsten met de gebruikers
- Afspraken over het te volgen traject als de gekozen herbestemming na bepaalde tijd wordt stopgezet.
- Afspraken over de eventuele vieringen die nog wel doorgaan in het kerkgebouw (wanneer de kerk nog niet onttrokken is aan de eredienst).

BESLUIT

Alle betrokken partijen engageren zich, om naar aanleiding van het jaarlijks overleg tussen de kerkelijke en burgerlijke actoren van en te Haacht, na te gaan of het plan nog actueel is en of wijzigingen noodzakelijk zijn. Indien wijzigingen nodig zijn worden ze opgenomen in een addendum aan dit kerkenbeleidsplan na goedkeuring door de bisschop van het aartsbisdom Mechelen-Brussel en door de gemeenteraad. Dit principe is toe te passen bij de start van elke nieuwe legislatuur. Volgens het Eredienstendecreet, dat in werking treedt vanaf 1 januari 2025, moet elk kerkenbeleidsplan de eerste zes maand van elke nieuwe legislatuur worden vernieuwd of herbevestigd.